



KT KP050

Vuorovaikutus ja yhteistyö

EP-ryhmät syksyllä 2026
johanna.kainulainen@jyu.fi



Alkulämpät

Tunnetko/ajatteletko/ samoin kuin mä...

- Minulle on tuottanut viime aikoin iloa...
- Lapsuuden lempiherkkuni oli...
- Hyvä porukka, jossa olen viihtynyt...
- Taito, josta minulle on ollut iloa, on...
- Minulle tärkeä eläin on...
- Kaunein paikka, jossa olen käynyt on...
- Minulle maisema, jossa mieli ja keho lepäävät, on...
- Lempipuuhaani kesäisin on...
- Lempipurheilijani on...
- Henkilö, jota arvostan, on...
- Lempibiisini on...
- Rentouttavaa tekemistä tai olemista mielestäni on...



Tavoitteet tänään

- orientoitua ryhmätehtävään ja jakaa aiheet tiimeittäin
- tutkia mm. omaa viestijäkuvaa ja -uraa ja niidenkin myötä rakentunutta omaa vuorovaikutusosaamisesta Minä vuorovaikuttajana -tehtävien myötä
- kuunnella ja kiinnostua toisesta ja oppia samalla itsestä
- lisätä ymmärrystä omasta vuorovaikutusosaamisesta

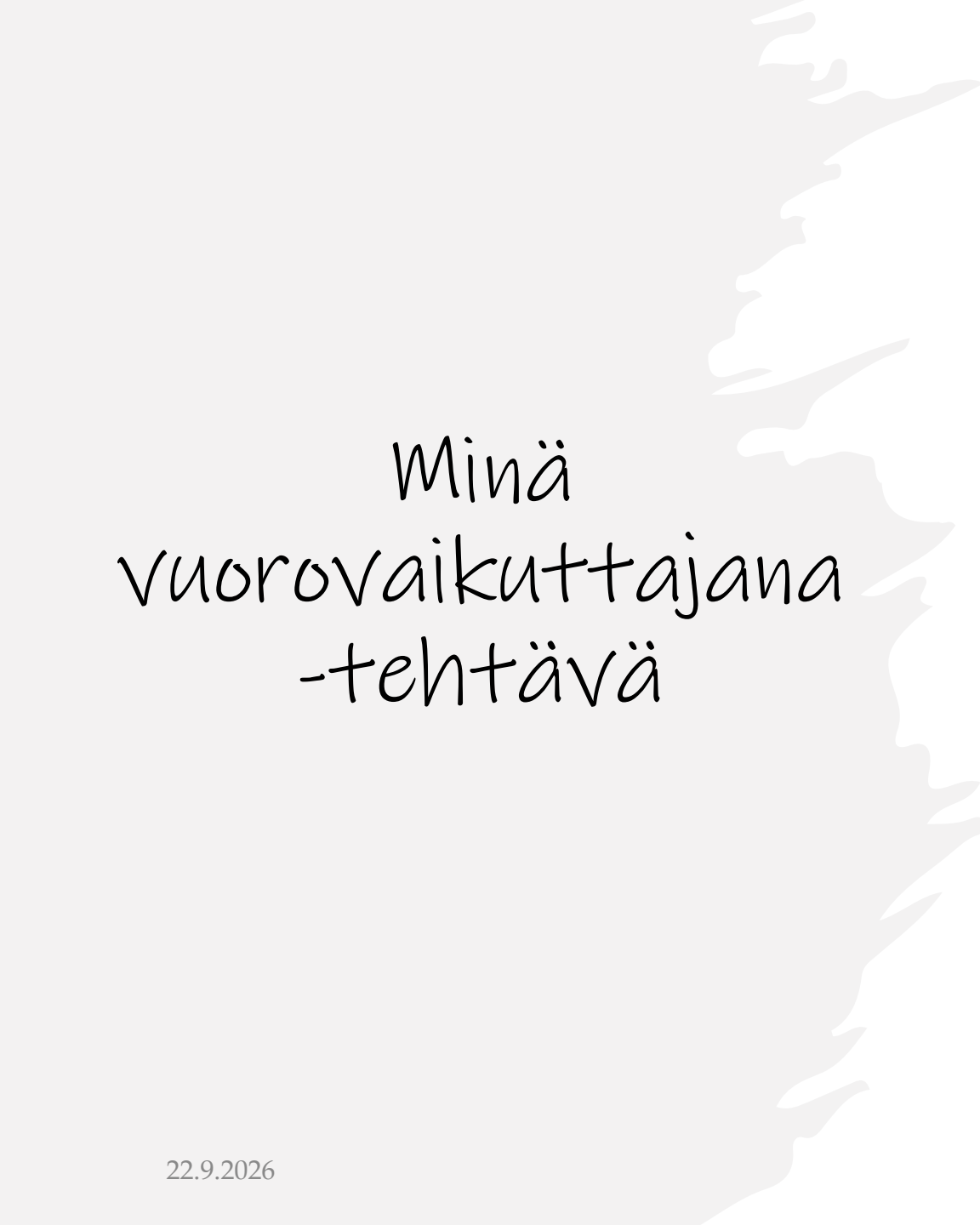


Tiimien muodostaminen



Ryhmätehtävänä teematehtävä

1. Kohtaaminen 7.10./8.10.
2. Dialogisuus 7.10./8.10.
3. Tunteet 21.10./22.10.
4. Eettisyys ja kulttuurinen moninaisuus 21.10./22.10.
5. Vuorovaikutus mediassa 28.10./29.10.



Minä vuorovaikuttajana -tehtävä

- **Pohdi** itseäsi vuorovaikuttajana lapsuudesta aikuisuuteen.
 - Muistele syystä tai toisesta mieleenpainuneita viestintä- ja vuorovaikutustilanteita (kirjallisia, suullisia, kasvokkaisia, virtuaalisia ym.) elämäsi varrelta: Työkokemuksia? Vertaissuhteita? Itse laatimiasi puhuttuja tai kirjoitettuja tekstejä, jotka ovat tehneet tavalla tai toisella vaikutuksen? Ystävän kommentteja? Julkisia esiintymisiä?
 - Millaisia ovat merkityksellisimmät kohtaamiset – mitkä asiat/tilanteet/tapahtumat/suhteet ovat muovanneet sinua vuorovaikuttajana?
- **Laadi** mukaan otettava kartta, tie tai jokin muu kuvio ”urastasi” viestijänä ja vuorovaikuttajana. Tee työsi omalla tyyllillä (esim. Word-tiedostona, PP- tai Prezi-esityksenä, videona, käsin piirrettynä & skannattuna). Tee esimerkiksi aikajana, ideakartta, puukaavio tms. Liitä mukaan mahdollisimman paljon esimerkkejä! Visuaalisen muodon lisäksi kirjaa ylös ajatuksiasi niin, että ymmärrät ja muistat ajattelusi vielä muutaman vuoden jälkeenkin. Ota työsi mukaan seuraavaan tapaamiseen (sähköisenä tai muuten).
- **Merkitse** kuvioon tärkeiltä tai merkityksellisiltä tuntuneita viestintä-, vuorovaikutus-, esiintymis-, yms. -tilanteita ja -tapahtumia. Joudut tekemään valintoja, mutta valintoja tehdessäsi arvioi, mikä merkitys valikoituneilla kokemuksilla on ollut sinulle.
- **Pohdi vielä:** Mitä kohtaamiset kertovat sinusta? Kuka olet ja minne kuulut?
- Liitä Minä vuorovaikuttajana -tehtävä Peda.netin palautuslaatikkoon



Minä vuorovaikuttajana - tuotosten purkua

- Esitelkää omat Minä vuorovaikuttajana -tuotoksenne omalle tiimillenne?
- Pohtikaa esittelyjen jälkeen seuraavia näkökulmia?
 - Mitä huomioita teitte?
 - Mitä opitte toisistanne?
 - Mitä opitte itsestänne?

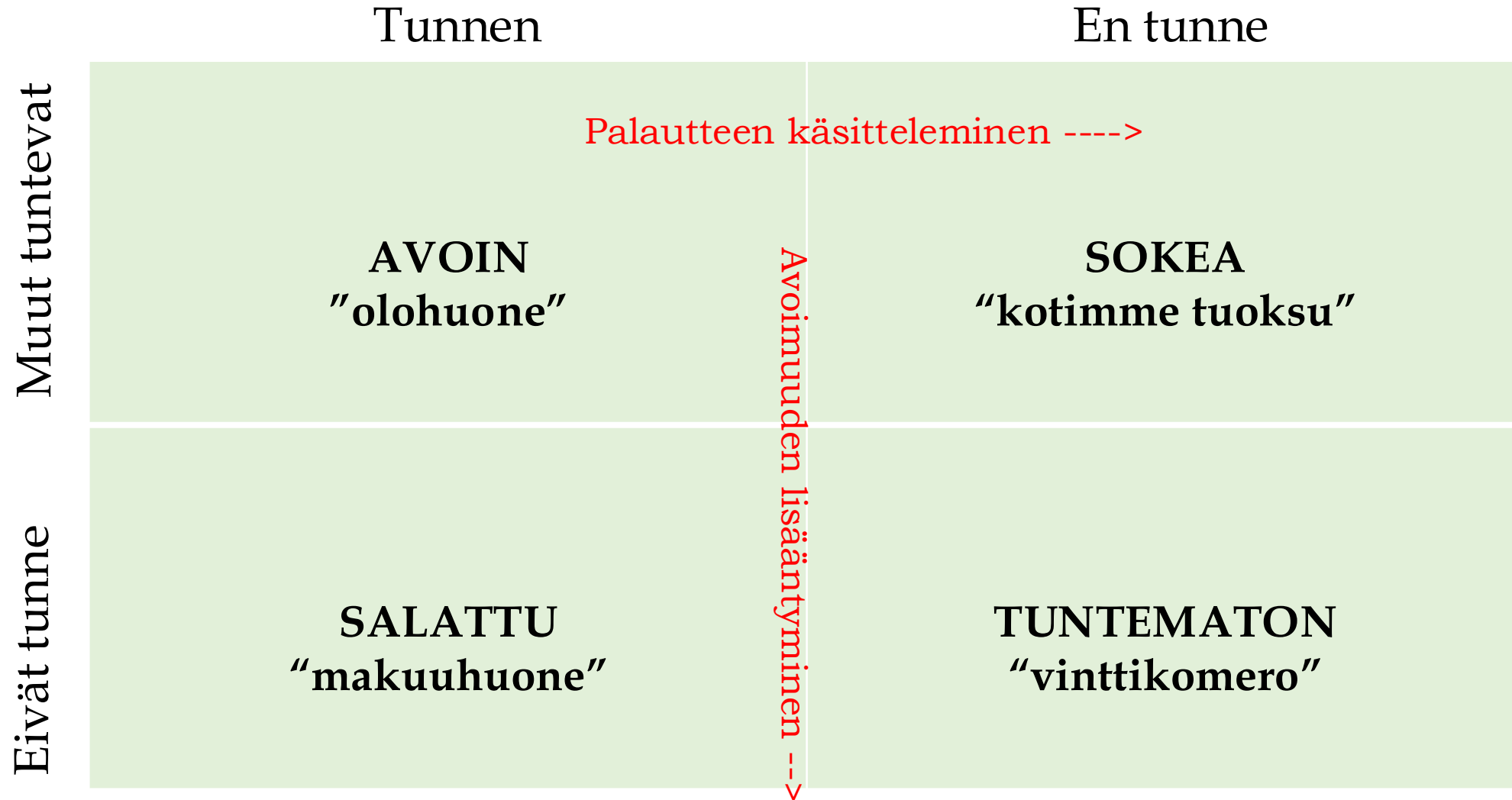
KOTITEHTÄVÄKSI:

Miksi itsestä kertominen ryhmässä on tärkeää?

- Tutustu(kaa) sosiaalisen läpäisyn teoriaan
<https://prezi.com/p/hyi3nz-glykt/sosiaalisen-lapaisyn-teoria/>
- Pohdi/ pohtikaa, miksi itsestä kertominen on ryhmässä tärkeää. Mille tasolla opiskelijaryhmässä on tarkoituksenmukaista mennä? Päättäkää, mitä jaatte keskustelustanne muille.

Joharin ikkuna

(Joseph Luft & Harry Ingham, 1955)



Mitä on vuorovaikutusOSAAMINEN?!

Vuorovaikutusosaamisessa tarvitaan useiden osa-alueiden hallintaa:

- **tiedot ja taidot** eivät yksinään riitä vuorovaikutusosaamiseen, ellei yksilö ole myös **motivoitunut** käyttäytymään taitavasti ja ellei hänellä ole myös **riittävää rohkeutta** osallistua vuorovaikutukseen.
- pelkkä tieto (miten pitäisi toimia) ja **halu toimia** taidokkaasti ei riitä, ellei yksilöllä ole käytössään tarvittavia **vuorovaikutustaitoja**.



Kaikkien vuorovaikutusosaamisen osa-alueiden hallinta ei kuitenkaan ole yksilöillä aina välttämättä yhtä vahvaa:

- Mistä taidoista sinä olet tietoinen, vaikket ole niissä itse taitava?
- Onko sinulle tietoa, jota et kuitenkaan osaa soveltaa mielestäsi tarpeeksi hyvin?
- onko sinulla taitoja, joiden perusteista et ole kuitenkaan tietoinen?

Oman

vuorovaikutusosaamisen itsearviointia ja reflektointia opintojaksolla

- Opintojaksolla käytössä digitaalinen reflektiota tukeva itsearviointityökalu vuorovaikutusosaamisen työstämiseen.
 - Työkalu löytyy Peda.netistä omalta alisivultaan.
- Itsearviointinnissasi arvioidaan vuorovaikutusosaamisesta kaikkia neljää osa-aluetta, eli kuuntelemiseen, tunnesosaamiseen, itseilmaisuun sekä situationaalisuuteen ja itsetuntemukseen liittyvää osaamista.

Osaaminen muodostuu tiedoista, taidoista, asenteista, motivaatiosta, eettisyydestä ja metakognitiosta

Osaamisen mallintaminen asteittain

Viisiportaisen arvioinnin kehyksen (Kainulainen ym., 2021) jaottelu perustuu taitojen oppimisen malleihin ja kognitiiviseen näkökulmaan asiantuntijuuden kehittämisessä (ks. esim. Dreyfus & Dreyfus, 2005; Eteläpelto, 1998)

Hatara osaaminen

Toimit mieluiten ohjeiden varassa.
Suhteesi toimintaympäristöön voi olla irrallinen.
Tietoa, taitoa, motivaatiota/asennetta ja/tai metakognitiivisia taitoja kehitettävä.

Kohtalainen osaaminen

Pystyt huomioimaan tilannetekijöitä mutta tavoitteenasettelu tuottaa haasteita.
Hyödyt malliesimerkeistä.
Tiedät ja taidat jo jotain, mutta osaamisessasi on kehitettävää.

Hyvä osaaminen

Asetat tietoisesti tavoitteita ja toimintasi on tuloskeskeistä.
Pystyt huomioimaan tilannetekijöitä, osaat jo jotain

Vahva osaaminen

Pyrit ymmärtämään toimintaympäristöjä.
Hahmotat kokonaisuuksia, luotat tieteellisen tiedon ja kokemuksiesi kautta muodostuneeseen ymmärrykseesi.
Tiedät ja taidat ja sinulla on myös motivaatiota kehittyä sekä myönteinen asenne kehittymiseen ja sen arviointiin.

Asiantunteva osaaminen

Sitoudut kehittämään toimintaympäristöjä (esim. omaa oppija-/työyhteisöäsi).
Toimintaasi ohjaa syvä ymmärrys, jota olet kartuttanut tieteellisen tiedon, kokemustesi ja reflektiosi avulla.
Seuraat aktiivisesti omaa kehittymistäsi ja sinulla on kattava ennakkoinnin, suunnittelun, säätelyn ja arvioinnin taito oman osaamisesi suhteen.

Esimerkki itsearviointi-/reflektiivtyökalusta ja sen arviointikriteereistä

Arviointikohteina halukkuus ymmärtää toisia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. koulussa, läheisissä ihmissuhteissa, harrastuksissa jne.) & kyky kuunnella toisia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa

halukkuus ymmärtää toisia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa (esim. koulussa, läheisissä ihmissuhteissa, harrastuksissa jne.)

Hatara osaaminen Olen usein kiinnostunut toisista ihmisistä mutta minulle on luontevinta kuunnella samanmielisiä.	Kohtalainen osaaminen Tiedostan tekijöitä, jotka aiheuttavat haasteita kuuntelemiselleni (esim. ennakko-oletukset, yleistäminen, oma tunnetila, suhde toiseen).	Hyvä osaaminen Arvostan ja olen kiinnostunut erilaisista näkemyksistä. Tunnistan omat reaktioni, jotka vaikuttavat kuuntelukäyttäytymiseeni.	Vahva osaaminen Huomaan usein oppivani myös keskusteluista, joissa voimakkaasti erilaisia näkemyksiä ja olen valmis kehittämään omaa tapaani ajatella.	Asiantunteva osaaminen Osaan rakentaa kuunteluun ja ymmärtämiseen kannustavaa kulttuuria yhteisössäni.
---	---	--	--	--

kyky kuunnella toisia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa

Hatara osaaminen Huomaan usein kuunnellessani ajatusteni harhailevan ja/tai miettiväni vastausta, neuvoa, oman mielipiteen perustelua tai vastaväitettä.	Kohtalainen osaaminen Pyrin kuunnellessani tietoisesti antamaan tilaa toiselle osapuolelle sietämällä myös hiljaisuutta keskusteluissa.	Hyvä osaaminen Tunnistan, milloin pitää keskittyä kuuntelemaan ja osaan esittää avoimia tarkentavia kysymyksiä ymmärtääkseni toista. Tiedostan havaintojen ja tulkinnan eron kuunnellessani.	Vahva osaaminen Pystyn kuunnellessani tunnistamaan toisen tunteita ja osaan esittää kysymyksiä, jotka auttavat toista tunnistamaan tunteitaan ja tarpeitaan.	Asiantunteva osaaminen Pystyn tunnistamaan ja nimeämään toisen tarpeita hänen tunteidensa ja niiden ilmaisemisen perusteella sekä auttamaan toista kehittämään ymmärrystään omasta kokemuksestaan/ajatuksistaan.
--	---	--	--	--